

Joventut Atlètica Sabadell

BUTLLETÍ DIGITAL - N^o - 8

Atletes de la Joventut Excursionista Pensament
- Jové-Candela-Oleana-Carrasco -
amb la indumentaria oficial de competició (1930)

MONOGRÀFIC

• FETS I GESTES DE L'ATLETISME SABADELLENC (1906-1936)

Any 2016

 FUNDACIÓ DE
L'ESPORT SABADELLENC
Sabadell
ciutat esportiva

Ricard Rof

L'atletisme és una activitat natural: córrer, saltar, llançar un objecte són coses que sempre s'han fet. L'atletisme modern nasqué arreu del món quan aquestes activitats es normalitzaren amb unes regles estables. A Sabadell la reglamentació de les proves atlètiques modernes va arribar a l'any 1920. Tot el que hi ha abans d'aquesta regularització es pot considerar com la prehistòria de l'atletisme local, que seria d'un període tan extens en el temps com es vulgui, perquè ja a la vila romana d'Arraona hi havia ciutadans amb dret a participar en els antics Jocs Olímpics. Deixant, doncs, de banda l'antiguitat clàssica, el que sí és cert és que els orígens atlètics a la nostra ciutat es produeixen a la primèria del segle XX i sobretot a partir dels anys 20, seguint la pauta general del que passava en altres llocs.

3 juny 1906

S'inaugura el primer complex esportiu de la ciutat al barri de la Creu Alta: el "Camp de Sports" (conegut amb el temps com la Creu Alta). La construcció d'aquest camp fou possible gràcies a la unió d'aficionats de diversos esports i fundar-se el "Centre de Sports de Sabadell". Avui el lloc que ocupava el camp està delimitat pels carrers de Borràs, Picanyol, Agricultura i Sant Vicens. Precisament, una placa en un vestíbul de pisos d'aquest carrer ens recorda que allà va existir el camp. L'equip local hi va jugar aquí 63 anys (incloses 7 temporades a 1a divisió) fins a 1968 en què la Nova Creu Alta agafava el relleu, ja que el camp s'havia fet petit amb l'equip a primera divisió. El terreny de joc incloïa un velòdrom de 333 metres de corda, al centre del qual hi havia el camp per la pràctica del foot-ball. Fou el primer velòdrom de la ciutat (sense peraltar) i a on s'hi celebraren força festivals de ciclisme fins al 1924 (any que es va inaugurar el velòdrom de Can Balsach, llavors el millor del país). La concurrència a l'acte inaugural del camp fou, segons retalls de l'època, tan nombrosa com selecte i distingida. El programa d'actes, que començava a les 4 de la tarda, incloïa curses de bicicletes i a peu, salts d'alçada amb trampolí, i un gran match de foot ball entre els primers teams del Club X de Barcelona (actual R.C.E. Espanyol) i del Centre de Sports (victòria visitant per 1 a 4). La festa fou amenitzada per una reputada orquestra local. Les proves atlètiques que s'hi varen celebrar foren: una cursa de velocitat de 100 metres (guanyador: Sr. Sampere), una altra cursa de resistència de 3 voltes al velòdrom, és a dir, 1.000 metres (Sr. Gil primer, Sr. Martínez segon) i un salt d'alçada amb trampolí (guanyadors: Sr. Molins i Sr. Jordan, amb un salt de 2,48 m). Es desconeixen els temps dels guanyadors de les curses, però sí que se sap el premi que varen rebre: una obra d'art. La federació d'atletisme encara no existia (ni la catalana ni l'espanyola), per tant, aquest festival atlètic fou fet sense caire oficial (en no haver-hi ni reglament ni jutges), però sí que es pot considerar aquest esdeveniment com la primera competició atlètica que se'n té coneixement a la ciutat de Sabadell.

1 desembre 1912

L'entitat forana Associació Joventut Excursionista organitza una cursa a peu de 12 kilòmetres entre Montcada (bifurcació) i Sabadell. Per primer cop Sabadell acull l'arribada de la primera cursa atlètica que se'n té coneixement a la ciutat. La Federació Catalana d'Atletisme no fou fundada fins al 1915 i, per tant, es desconeix l'oficialitat de tal cursa (ni reglament ni jutges en no estar encara fundada la FCA) però sí que surt documentada en les planes de "El Mundo Deportivo". El guanyador fou Enric Morancho en recórrer la distància amb un temps de 53'20", fet que li va permetre guanyar la preciosa "Copa Avant" que estava en joc d'aquesta primera edició. Ramón Soler fou segon (56'00") i Jaume Parés tercer (58'30"). Precisament, i segons publica "El Mundo Deportivo", l'afició a l'esport de Morancho li venia pel temps que havia estat empleat a tal rotatiu.

20 desembre 1914

Es disputa a Sant Llorenç del Munt la primera cursa de muntanya (reglamentada) que se'n té coneixement: la Copa Sant Llorenç. Organitzada conjuntament entre el Centre Excursionista Catalunya, el Centre Excursionista de Terrassa i el Centre Excursionista del Vallès (el més antic i l'únic que aleshores existia a Sabadell). Segons els organitzadors, es tractà de la primera cursa d'aquest tipus disputada a l'Estat espanyol. Tal com s'afirma al mateix butlletí del Centre Excursionista Catalunya (nº 240 / gener 1915) en relació a la finalitat en què fou creada tal cursa: "Per la importància de la seva naturalesa, per la seva organització i per donar-se el cas d'ésser el primer que en aquesta forma s'ha portat a terme a Catalunya i també a Espanya". La cursa va sortir de Terrassa fins al cim de Sant Llorenç i retorn, amb dos punts de descans obligat i temps neutralitzat. Una norma important és que la cursa es disputava amb equips de 3 corredors. L'equip local que hi va prendre part fou el Brot Vallesenc de la secció Excursionista del Centre Republicà i Federal. Compost per Joan Moix, Joan Manyosa i Jaume Moratonas, es van situar en 12è lloc (entre un total de 19 equips participants) amb un temps de 2h23'14". Tot i la satisfacció dels organitzadors per la iniciativa en crear la cursa, aquesta també va tenir els seus detractors pel fet de tenir uns criteris ben diferents de gaudir de la muntanya, de la seva tranquil·litat i de la seva natura, i eludint qualsevol tipus d'esforç per estar en joc un caire competitiu. Un exemple de la sensació que es palpava en aquella època, envers la disputa d'aquest tipus d'esdeveniments, el trobem en articles apareguts a la premsa local. Així ho va publicar la Revista "Sabadell Federal" (12 desembre 1912, plana 3): "Que les proves de resistència no resultin inhumanes, com la que s'anuncia pel proper dia 20 a Sant Llorenç. Aquesta cursa de resistència és una solemne rucada, una aberració que reclama a crits la intervenció de les Juntes de Sanitat. Dels 18 kilòmetres de carrera, en sobren almenys 17. Excursionisme no vol dir fatiga, i qui això ho necessiti que ho busqui en els jocs d'esport o en les grans proves atlètiques".

21 novembre 1915

Té lloc la segona edició de la Copa Sant Llorenç. L'èxit de la primera experiència animà novament als centres excursionistes a organitzar en la mateixa muntanya de Sant Llorenç una segona edició, amb diferent recorregut però amb idèntiques normes, entre les quals hi havia la de participar en equips de tres, a més de tenir un temps neutralitzat en diferents llocs de la cursa per al descans dels atletes. La sortida fou a dos quarts d'onze del matí del poble de Matadepera i l'arribada a Terrassa al llarg d'un recorregut d'uns 19 kilòmetres i mig. La sortida de Matadepera fou presenciada per nombros públic, com també a Can Poble i a La Mola. A Terrassa, a l'arribada dels valents corredors, era materialment impossible moure's en el lloc del Jurat. Estrepitosos aplaudiments obtingueren els primers equips. Del servei de comunicacions, cuidaren els simpàtics exploradors barcelonins (heliògraf, banderes, telèfon) sàviament instal·lats el que permetia conèixer tots els menors detalls de la cursa, mentre que la guardia civil cobrí tota la carrera sota el comandament del capità-comandant de la ciutat de Sabadell. En aquesta ocasió l'equip local fou el format per: Miquel Baltasar, Eusebi Pascual i Jaume Moratonas, situant-se en el 16è lloc dels 18 possibles, amb un temps de 2h40'05". A partir del 1916 els organitzadors decidiren disputar aquesta prova de resistència en diferents llocs de Catalunya amb l'objectiu d'atreure la gent vers les diferents muntanyes de Catalunya.

10 novembre 1920

Arran de l'article publicat en aquesta data a la revista d'esports "L'Esforç" (nº 9 / plana 4), es pot considerar al Club Natació Sabadell (fundat el 1916) com l'iniciador de les proves atlètiques en pista. Signat per "Pegàs" ressaltava la iniciativa dels infatigables directors del CNS (aprofitant que en aquella època d'hivern es feia difícil la pràctica esportiva a la piscina) en crear un notable equip d'atletes en el sentit més pur de la paraula. A tal fi, es va convidar a un tècnic de la Federació Catalana d'Atletisme (Josep Antoni Trabal) als Jardins del nou Hospital per fer unes xerrades i demostracions pràctiques de les diferents proves atlètiques: com la forma de llençar certs artefactes i la manera de com ha d'efectuar-se la sortida d'una cursa de velocitat. És per aquest motiu, que es pot considerar al CNS com el pioner de l'atletisme en pista a Sabadell, tot i que malgrat a aquesta primera iniciativa (la seva secció atlètica no es va fundar fins al 1932) aquests primers practicants ho van fer com una activitat complementària a la natació. Però no tots. Entre els afeccionats que varen assistir a aquesta xerrada i que s'animaren a començar la pràctica atlètica a la nostra ciutat fou el jove de 17 anys Manel Mateu, qui en el transcurs dels anys es convertiria en el millor atleta sabadellenc d'aquella generació. Tan sols 3 anys més tard es proclamaria campió d'Espanya dels 400 metres tanques (rècord estatal inclòs) el que demostrava que aquesta iniciativa del CNS fou ben profitosa. Per cert, el tècnic federatiu en oferir aquesta xerrada: Josep Antoni Trabal, fou en el transcurs dels anys un prestigiós periodista esportiu i president de la Federació Catalana i de la Federació Espanyola.

30 gener 1921

La acabada de constituir secció atlètica del Centre Excursionista Sabadell (fundada el 1914) fa el seu debut i la primera competició oficial en què hi pren part es la cursa per parelles de: "Montcada-Sant Mateu-Vilassar de Mar" (Butlletí n1 "Nostra Comarca"/ febrer 1921). Es desconeix el quilometratge de tal cursa, tot i que la distància entre els dos municipis és de 15 kilòmetres i desconeixem si el Turó de Sant Mateu (499m) era un simple control de pas o havia de ser pujat fins al seu cim. La parella formada per Joaquim Garcia-Artur Tatché fou la que va obtenir una millor classificació per part del CE Sabadell en finalitzar en el 10è lloc de la general (3h37'09"). Però millor fou l'actuació de Teresa Trilla-Amadeu Gomà en aconseguir el 20è lloc (4h08'37") però sent primers de la classificació per parelles mixtes. A la classificació per entitats s'obtingué el segon premi. L'èxit d'aquesta competició ve a ser festejat a la seu del Centre Excursionista, on després d'unes paraules del president de la secció atlètica (Sr. Turell), hi hagué "xampany d'honor" i una festa a la qual assistiren uns 60 socis. Aquí comencen dos anys esplendorosos per la secció, amb molta activitat i dinamisme. És en aquests Centres Excursionistes on trobem les autèntiques arrels de l'atletisme. Habitualment organitzaven entre les activitats socials diferents tipus de curses per la muntanya, tals com marxades de regularitat i curses amb l'objectiu d'ésser el primer a arribar al cim. Certament, es feien com a complement de l'activitat principal que era l'excursió, però va ser així com es formà la pedrera d'on sortiren els primers corredors de fons. Poder definir amb exactitud fins a quin punt aquestes curses eren o no "atlèticament" properes a les actuals resulta problemàtic, per tal com implica saber quan les marxades de regularitat o les marxades excursionistes es feien a un pas suficientment ràpid per considerar-les curses de resistència o de fons, i, quan es feien amb una tècnica prou sofisticada, perquè es poguessin equiparar a la marxa atlètica actual. Just al principi de l'any 1924 i arran d'una reunió ordinària de socis, es dona a conèixer que la secció atlètica ha deixat d'existir. Per la història, suposaria ser la primera entitat sabadellenca en tenir secció atlètica, però el seu camp d'acció va ser precisament i exclusivament a aquest tipus de curses (sense practicar les habituals disciplines atlètiques de la pista). Tot fa pensar que aquests primers practicants passarien a noves entitats que anaven apareixent a la ciutat en aquella època.

13 març 1921

Al Bosc de Can Feu té lloc la primera competició oficial d'atletisme a Sabadell: el IV Campionat de Catalunya de cros. De l'organització se'n va fer càrrec la Federació Catalana amb la col·laboració de diferents entitats esportives sabadellenques, especialment el Club Natació Sabadell així com del Club Velocipèdic Sabadell. La victòria fou pel corredor Diodor Pons (Ateneu Igualadí), atleta olímpic tan sols un any abans (Anvers 1920). La sortida de la cursa fou a les 4 de la tarda en la cruïlla de les respectives carreteres cap a Rubí, Barcelona i Terrassa. La lluita fou interessant i pintoresca, especialment quan els corredors es troben amb obstacles naturals i amb un públic omplint per complet tot el terreny i punts estratègics, especialment els voltants del bosc de Can Feu. Diodor Pons es proclama campió de Catalunya de "cross country" en guanyar la cursa

de 12 kilòmetres amb un temps de 40'52", mentre que Josep Gañet (RCD Espanyol) fou segon a 14 segons de Pons i Pere Bosch (CD Europa) tercer. En total va haver 62 corredors classificats i el CD Europa es proclama campió per equips. Després de la cursa (única que es disputava), membres del Jurat, corredors i periodistes, es van endinsar cap al centre de la població fins a l'Ajuntament. Un cop aquí dins es va servir un lunch aixecant totes les copes de xampany per l'èxit obtingut i per l'alta participació. En el Saló del Consistori es va verificar l'Acte de donar lectura als noms dels guanyadors de la cursa. En els respectius parlaments, es va ressaltar que la cursa es va desenvolupar sense el menor defecte d'organització i al final fou objecte d'una ovació ensordidora.

9 abril 1922

A Sabadell es disputa sota una gran expectació el matx Catalunya-Guipúscoa de cross-country, el qual és organitzat conjuntament entre el Centre d'Esports Sabadell i la Federació Catalana d'Atletisme. Segons la corresponent ressenya apareguda al "Mundo Deportivo" (i signada per Rossend Calvet): "La rebuda feta per tot el poble sabadellenc (amb les autoritats al davant) als guipuscoans fou de les més entusiastes que s'hagin presenciats". Des de l'estació de tren i acompanyats per la Banda Municipal, els corredors van ser conduïts cap a l'Ajuntament on foren presentats a les autoritats locals. Seguidament, es van encaminar cap al camp del "Centre d'Esports" on la concurrència d'espectadors ja era bastant nombrosa. Just abans de l'esdeveniment té lloc la celebració de certes proves atlètiques preliminars a la cursa que s'havia de disputar. Es tracta de la primera competició atlètica en pista de caràcter oficial que es celebra a Sabadell. Inclús, les marques d'algunes d'aquestes proves apareixen a final d'any dins les millors marques del rànquing espanyol (1922), fet que suposa no solament que les marques aconseguides foren de certa qualitat, sinó també l'estrena de Sabadell com a seu de futurs registres atlètics (el respectiu rànquing estatal de les millors marques de l'any existeix des de 1914 i no apareix cap marca feta a Sabadell des de llavors fins ara). Com a exemple, Manel Mateu (Centre d'Esports Sabadell) corre els 800 metres llisos en 2'15"6, segona millor marca espanyola de l'any. Pel que fa a la cursa de cros, plat fort de l'esdeveniment, els corredors participants eren els 8 seleccionats per cada equip (Catalunya i Guipúscoa respectivament) així com la majoria de corredors de tots els clubs catalans. Un cop feta la sortida, els corredors han de donar 3 voltes a la pista (velòdrom) abans de sortir del camp en direcció cap al bosc de Can Feu, on la gentada és immensa, i tornada cap al mateix camp. De fet, en tot el circuit els valents atletes són constantment ovacionats pel públic. El guipuscoà Miguel Peña és el primer a arribar al camp (38'32") i fa bons els pronòstics de favorit (just un mes abans es proclamà campió d'Espanya). Deu segons més tard arriba el campió català: Miquel Palau i tots dos són objecte d'una delirant ovació que es prolonga fins a l'arribada de tots els corredors. En quart lloc es classifica Juan Muguerza, atleta que en el transcurs del temps seria llegendari (actualment, el Memorial "Juan Muguerza" d'Elgoibar, és un dels més antics i de prestigi que es celebren a l'Estat). Guipúscoa guanya el matx per 19 punts a 36. El "Mundo Deportivo" tanca la respectiva ressenya amb aquestes paraules: "Tot plegat una grata festa, amb una organització perfectíssima, implacable i fora del corrent. El recorregut fou un verdader cros, i pel mateix recorregut un bon nombre de

controls i la Creu Roja. A tots ells un aplaudiment". Rossend Calvet (autor de la ressenya) també fou un mític atleta, perquè passarà a la història com el primer guanyador de la "Jean Boin" (1920). Un cop acabat el cros, es torna a l'Ajuntament, on es procedeix al repartiment de premis, acte fet amb força brillantor sota lloances i "visques" cap a Guipúscoa i Catalunya. Després de l'Acte, un lunch va servir un cop més per veure una fraternal abraçada entre guipuscoans i catalans.

30 abril 1922

Es celebra la I Marxa Excursionista, la primera que amb caràcter local s'efectuava a Sabadell. El recorregut d'uns 20 kilòmetres era una volta a les rodalies passant pel Bosc de Can Feu, Sant Quirze, Sant Cugat, Castell de Cerdanyola i tornada a Sabadell. A les vuit en punt es dona la sortida al primer dels 29 concursants, seguint els altres amb intervals d'un minut. El guanyador fou en Marc Farell (2h29'12"), pertanyent a l'entitat organitzadora de l'esdeveniment: el Centre Excursionista Sabadell. Fou el participant a caminar més de pressa el recorregut previst per la Marxa, perquè es tractava d'una cursa a peu (sense córrer) i no de regularitat (tal com ara s'entén una "Marxa"). El públic va seguir amb molta expectació la cursa formant un passadís per rebre als participants. L'arribada d'en Farell (núm. 12 de sortida) fou en mig d'un esclat de merescuts aplaudiments com a probable guanyador del primer lloc, ja que en ser una cursa de tipus contrarellotge no es podia saber el desenllaç de la cursa fins a l'arribada de l'últim participant. Tot i així, els respectius ciclistes controls ja van advertir de l'avantatge d'en Farell respecte als altres concursants. Joan Rosas (Centre d'Esports Sabadell) fou el segon classificat en tardar 8 minuts més que Farell. Artur Tatché (també del Centre Excursionista) és tercer en completar el recorregut amb 10 minuts més que el seu company de club. Com a premi, en Farell i en Rosas van guanyar una copa commemorativa i en Tatché una pluma estilogràfica.

21 maig 1922

La importància que l'excursionisme tingué a la ciutat, des de la primeria de segle fins als anys anteriors a la Guerra Civil, és inqüestionable. Sabadell arribava aleshores als 40.000 habitants, i un total d'unes 800 persones eren sòcies de les més de 10 entitats que practicaven l'excursionisme. Així doncs, tant pel que fa a l'origen com el nombre de practicants, Sabadell era un dels principals centres de l'excursionisme català. Un dels grans esdeveniments socials de l'època eren els Aplecs Excursionistes. El que es va celebrar a Manresa (21 de maig) també incloïa la celebració de certes proves atlètiques. Dos sabadellencs hi van tenir un paper destacat: Pere Ferran fou el guanyador dels 1.500 metres llisos (5'16"2/10) per davant del seu company Marc Farell (5'20"). Cal recordar que tots dos corredors havien participat 3 setmanes abans a la I Marxa Excursionista (Farell guanyador i Ferran 13è). El mateix Pere Ferran també fou segon en els 100 metres llisos (12"9/10), sent superat per una dècima per Albert Charlot (Club Internacional Barcelona). Sorprenentment, el mateix Albert Charlot fou 5 mesos més tard campió d'Espanya, però no dels 100 metres, sinó dels 50 kilòmetres marxa (5h14') en la primera edició que es feia d'aquesta modalitat atlètica, fet que demostra que aquells primers atletes eren tot terreny (sense preparar

específicament una prova en concret) i, per tant, tant podien córrer un 100 a tota bufa com fer una cursa de 50 km marxa. Que se sàpiga, podem afirmar que tant Ferran com Farell, han estat uns dels primers corredors sabadellencs en participar en unes proves atlètiques fora de Sabadell. És a dir, els primers a anar a competir fora de la ciutat. Malgrat tot, les seves marques no es poden considerar vàlides pel desconeixement oficial de la mateixa competició (distàncies homologades i sota control de jutges).

16 juliol 1922

La secció atlètica del Centre d'Esports Sabadell torna a organitzar un festival atlètic a la ciutat i com no, tal esdeveniment es desenvolupa al camp del Centre d'Esports. Aquesta acabada de crear secció atlètica ja fou l'organitzadora del matx de cros Catalunya-Guipúscoa al mateix escenari 3 mesos abans. És la primera entitat sabadellenca en tenir secció atlètica i la primera a tenir cura de l'atletisme de pista. També fou efímera (només un any d'existència) però fructífera. Creada a principis d'any (1922) també es va donar a conèixer mitjançant la publicació del butlletí (llavors anomenat Portaveu) de la Secció Atlètica del Sabadell Futbol Club amb el títol: "Atletisme" i que fou editat per la Secretaria del Centre d'Esports (nº 1 / març 1922). Els respectius entrenaments es durien a terme al mateix camp del Centre d'Esports per a tots aquells inscrits a tal secció previ pagament d'una quota mensual de 3 cèntims (0,03 pessetes). Així fou anunciat en la respectiva portada del Portaveu: "Practicar l'atletisme és desenrotllar-se, fer-se fort, sa i resistent. Propagar-lo és fer tasca patriòtica i altruista". Malgrat a aquests ànims encoratjadors, el Centre d'Esports Sabadell deixà de tenir seccions per dedicar-se exclusivament al futbol per la progressiva popularització d'aquest esport. La secció atlètica només durà un any (1922) però suficient per què els pocs atletes de la ciutat estiguessin afiliats en alguna entitat i no es perdessin per manca d'un club atlètic a Sabadell. A dos quarts de cinc del 16 de juliol és quan va tenir lloc aquest "gran" festival atlètic (tal com fou anunciat al Diari de Sabadell). De fet, només fou un enfrontament amistós entre 2 clubs: el mateix Centre d'Esports contra un altre d'atletes format pel Centre de Dependents del Comerç i de la Indústria de Barcelona. Però tenint en compte que es tracta dels inicis de l'atletisme a la nostra ciutat, tal matx ja va agafar caire de "gran" festival atlètic. La marca de més valor es va produir en la cursa de relleus per la transcendència posterior a tal registre. Un equip del Centre d'Esports guanya la cursa del relleu 4x100 entre els 2 clubs amb una marca de 52"2. L'equip local era format per: Figueras-Girbau-Rierolas-Mateu. Aquesta marca suposa ser la segona millor marca estatal de l'any (només superat pel FC Barcelona amb 48"5). Gran gesta, que encara avui en dia en l'actualitat cap equip de relleus sabadellenc ha figurat en els llocs de privilegi del rànquing estatal de l'any.

5 agost 1923

En 1923 aprofitant la inauguració d'un nou camp d'esports al costat de la carretera de Santa Perpètua (al carrer de Fray Luis de León), es creà una secció atlètica on s'inscriviren alguns dels atletes que havien començat o bé al Club Natació Sabadell a finals de l'any 1920 o bé a aquells que van estar afiliats al darrer any 1922 al Centre d'Esports Sabadell. Així doncs, el Futbol Club Atlètic

agafa el relleu del Centre d'Esports i es converteix en la segona entitat sabadellenca en tenir secció atlètica. I és a partir d'aquest any que els seus membres també prendran part en competicions oficials d'atletisme. El 5 d'agost es celebra a l'antic camp de futbol del C.F. Barcelona (carrer Indústria) el VI Campionat de Catalunya. Aquest Campionat es va iniciar en 1916 (inclús un any abans que el mateix Campionat d'Espanya) però es va deixar de fer els 2 anys abans d'aquesta edició per crisis federativa. Així doncs, es tracta de la seva 6a edició. Manel Mateu (C.F. Atlètic Sabadell) es proclama sots campió en la prova dels 400 metres llisos, en ser segon a 4 metres del primer classificat: Màxim Garcia (CD Europa), el qual amb una marca de 55"3 es va quedar a tan sols 2 dècimes del rècord català. Es desconeix la marca d'en Mateu en aquesta cursa, perquè era normal en aquells temps només prendre la marca del primer corredor a creuar la meta. I és per aquest motiu, com en els resultats oficials apareix: "2on Mateu a 4 metres" (sense marca). Precisament, aquesta cursa disputada al camp del Barcelona fou de les que més va impressionar al públic barceloní per la lluita existent entre tots els corredors. Mateu va córrer de forma admirable i intel·ligent, ja que aquesta cursa (i potser al revés que en altres curses de menys transcendència) fou correguda per carrerons individuals i per tant es feia més difícil calcular les distàncies respecte als altres contrincants. És a dir, tal com s'ha de córrer una cursa de 400 metres (per carrerons), però també és cert, que en aquella època algunes curses de 400 es feien per carrer lliure, com si d'una cursa de fons es tractés. Es tracta del primer atleta sabadellenc de la història en assolir una medalla en un Campionat de Catalunya.

7 maig 1924

Des de 1921 una colla d'amics comencen a trobar-se per fer excursions. De mica en mica la penya va anar creixent i finalment decideixen oficialitzar el grup com una nova entitat a la ciutat. Fet que es produeix el dimecres 7 de maig a les 10 de la nit en què queda constituïda la Societat "Juventud Excursionista Pensamiento" (actualment: "Joventut Atlètica Sabadell"). L'acte té lloc al local social de l'Avinguda 11 de Novembre (Café Cervantes) i en el transcurs de la reunió s'aprova els estatuts de la societat que el Governador Civil de la Província de Barcelona va autoritzar. La societat va quedar constituïda amb 65 socis i la seva junta la formen les següents persones i els seus respectius càrrecs: Lluís Amat (president), Josep Pubill (sotspresident), Josep Arnau (secretari), Josep Grané (comptador-caixer), Matías Riba i Francesc Pous (vocals). Prèviament (26 març) un grup de ciutadans encapçalat per Josep Grané (teixidor d'ofici) presenten a l'Excel·lentíssim Governador Civil un projecte d'estatuts per què es pugui fundar aquesta societat. L'article 1 especifica que els seus actes no tindran altra finalitat que elevar el nivell moral i la salut del cos dels seus components. S'estableix una quota mensual per soci de 0.5 pessetes. La JEP queda inscrita al Govern Civil sota el registre número 12.009. En el respectiu comunicat de resposta per part del Delegat Governatiu fa constar: "según información hecha, se trata de jóvenes todos ellos de buena conducta". Aquests comunicats i autoritzacions s'han de contextualitzar dins la dictadura del general Primo de Rivera que s'havia instaurat a Espanya només uns mesos abans. En els seus inicis la JEP tenia la seu social a una sala del cafè-bar Cervantes, que com tants altres bars de l'època acollien al seu local diferents grups recreatius, culturals,

cívics o esportius. Més o menys un any després (cap al 1925), el lloc de trobada es va traslladar arran de l'oferiment de Pere Urpí (propietari de la Taverna Urpí) i va passar a ser el Cafè Royal, just a quatre portes més avall del Cervantes. Pels integrants de tota mena d'aquestes associacions sort en tenien de poder-se reunir en aquests bars i cafeteries. A tots els anava bé, als propietaris perquè augmentaven la clientela, i als integrants de les associacions perquè disposaven d'un lloc on trobar-se i tirar endavant les seves activitats. En 1946, i després del parèntesi de la Guerra Civil, l'entitat es va refundar amb el nou nom de "Joventut Atlètica Pensament", és a dir, en ser la secció atlètica l'única en ressorgir de les altres seccions del club, l'entitat es va transformar d'un club excursionista a un club atlètic. L'any 1950 es va adoptar el nom actual: "Joventut Atlètica Sabadell" (JAS).

25 maig 1924

Es celebra a l'estadi de Berazubi (Tolosa) el VII Campionat d'Espanya absolut d'atletisme. Tot i les 6 edicions fetes fins ara, per primer cop es disputa la prova dels 400 metres tanques. Manel Mateu guanya la cursa amb un temps de 1'03"4 i per tant es proclama campió d'Espanya i inaugura l'història d'aquesta prova. No tan sols es proclama campió d'Espanya sinó que també bat el rècord estatal. Bat en la final a Ramon Adarraga per 6 dècimes i tots dos superen el rècord existent. Aquest èxit suposa passar a la història de l'esport sabadellenc, perquè es tracta del primer esportista local en batre un rècord d'Espanya a nivell absolut (el següent no arribaria fins al 1928 amb el nedador bracista Ramon Sapés). Manel Mateu, nascut a Valls en 1903 però resident a Sabadell des de ben petit, es va iniciar en la pràctica atlètica arran d'unes xerrades d'atletisme al Club Natació Sabadell en 1920, club del qual n'era soci. Posteriorment ja va fer el seu debut com atleta: el primer any (1922) afiliat a la secció atlètica del Centre d'Esports Sabadell i el següent any (1923) afiliat a la secció atlètica del Futbol Club Atlètic. Fou el millor atleta d'aquella generació, fruit del qual, hagué de competir amb un equip forà (F.C. Badalona) per ser més competitiu. Tota la seva carrera atlètica a partir de 1924 es desenvolupà en aquest club, tot i que en ocasions puntuals, també va actuar amb equips locals (i com a reforç) en encontres purament amistosos.

1 agost 1926

Tolosa torna a acollir el Campionat d'Espanya absolut. Es tracta de la seva IX edició i suposa la tercera edició consecutiva que es celebra en aquesta ciutat del País Basc. Manel Mateu es proclama campió dels 400 metres tanques i amb un nou rècord d'Espanya (1'01"6). Per guanyar el títol bat a Manuel Suárez per 2 dècimes en la final del campionat. Al mateix temps, rebaixa el rècord d'Espanya en 2 dècimes i que era en poder de José Mª Peña en guanyar el campionat estatal de l'any anterior batent precisament a Mateu (sots campió) per 4 dècimes. En aquest mateix campionat, Manel Mateu i com a component de la selecció catalana, també es proclama campió en la cursa de relleus del 4 x 400 metres lllisos, i a més, establint un nou rècord d'Espanya (3'38"4). Així doncs, campionat estatal rodó per a Mateu: 2 títols i 2 rècords, és a dir, guanya i bat el rècord en les dues proves que pren part.

13 febrer 1927

Es disputa al bosc de Can Feu el XI Campionat de Catalunya de cros. L'expectació en Sabadell arran de la disputa d'aquesta cursa fou enorme. Tots els elements actius de la ciutat: directius de clubs i entitats, periodistes i afeccionats, van col·laborar els dies previs a la cursa amb un envejable zel per tal de preparar una organització modèlica, a l'alçada de la important cursa que s'havia de disputar. Cal fer constar que totes les forces esportives de la ciutat es van oferir a la Federació per cooperar per tal d'obtenir el millor èxit de la cursa. Des del Marquès de Monsolís que va oferir la seva propietat (el circuit de la cursa) fins al més humil esportista. La sortida fou a les onze del matí però els corredors van haver de presentar-se una hora abans al Café La Mata (que ja no existeix) del carrer San Cucufate (actual carrer Sant Cugat cantonada carretera de Terrassa), on hi havia el "Quartel General" de l'organització per donar les ordres necessàries als corredors i personal oficial, així com el repartiment de dorsals. La cursa constava de 3 voltes al voltant del bosc de Can Feu i sota un recorregut total d'uns 10 kilòmetres. Dels 99 corredors inscrits només van prendre la sortida 70, dels quals 6 van optar per l'abandonament. Sorprenentment (pel fet de disputar-se a Sabadell), entre les entitats participants cap de local (potser algun sabadellenc va córrer com independent o afiliat a un altre club forà). Salvador Tapias (Independent) fou el guanyador de la cursa (amb un temps de 33'58") i, per tant, campió de Catalunya de cros. La victòria de Tapias es va produir en fer un atac a la segona volta just després de passar pel preciós paratge del "Pla de l'Amor" i a la mateixa pujada. Tapias va intentar la fugida i va triomfar, ja que els altres no varen poder seguir el ritme. Un dels factors determinants pel desenllaç de la cursa fou el fet per haver actuat amb sabatilles de claus, cosa que els altres no varen optar per aquesta elecció. Fou l'única cursa del campionat tot i que paral·lelament també va haver-hi una classificació per als júnior. El millor corredor fou Lluís Belmonte (Centre Excursionista del Bages) en ser 16è en la cursa dels 64 classificats. L'organització del Campionat fou perfecte. Així ho descriu "El Mundo Deportivo" en la seva portada de l'endemà de la cursa: "En último lugar nos ocupamos de la organización con los mismos honores y méritos que hemos dedicado al vencedor en el primer párrafo. Sabadell, ciudad deportiva, se ha capacitado, pero no por primera vez, sino una vez más como merecedora de tenerla en cuenta en la preparación de manifestaciones de esta y más importancia. Un marcaje del circuito, con cal, inmejorable; un servicio de controlaje, con banderas, esmeradísimo y un perfecto servicio de la Cruz Roja del todo perfecto y elogiabile. Una multitud enorme se congregó por el circuito y en la llegada. Esta fue perfecta. En una palabra : una gran organización y una ciudad muy deportiva".

8 gener 1928

Es celebra la primera edició del Campionat de Catalunya de marxa de fons (actualment conegut com a campionat de marxa en ruta). Organitzat per la U.E. Sant Andreu, la cursa es disputa entre Sabadell i Barcelona amb un recorregut d'uns 28 kilòmetres. Abans de l'inici de la cursa l'organització dóna a conèixer que tots els marxadors seran acompanyats per un ciclista, el qual en arribar a meta ha de donar explicacions al Jurat del comportament de l'atleta participant

en executar la marxa estrictament reglamentària en el transcurs de la seva cursa. Els respectius ciclistes porten un distintiu de color blau en el braç esquerre, el que es fa públic pel coneixement dels marxadors. La sortida de la cursa té lloc a les 9 i mitja del matí des del bosc de Can Feu i cap a Barcelona passant pels pobles de Cerdanyola, Ripollet i Montcada. L'arribada és a l'Arc del Triomf cap a les dotze del migdia. Guerau Garcia (FCB) es proclama campió (2h28'01") en arribar quasi 4 minuts abans que el seu company de club Romà Castelltort. El Futbol Club Barcelona fou el gran guanyador per equips en classificar 5 corredors entre els 6 primers classificats. En el transcurs dels anys Guerau Garcia es va convertir en un prestigiós periodista esportiu i sigues considerat com el primer marxador de talla internacional que va tenir el país.

10 juny 1928

Es celebra a Sabadell i en dues jornades (l'altre fou just una setmana després: el 17 de juny) el XI Campionat de Catalunya absolut. Es tracta del campionat més antic que es celebra a l'Estat, perquè fou iniciat l'any 1916 (només va deixar de celebrar-se en 1921 i 1922 i per manca de mitjans), és a dir, just un any abans que la primera edició del Campionat d'Espanya (1917). L'escenari on té lloc el campionat és el camp del Centre d'Esports i es celebra en dues jornades de diumenge començant cada una d'elles a les 4 de la tarda. Malauradament, Sabadell no va respondre, i com ja es preveia, a la importància de l'esdeveniment que se li va honorar en concedir el campionat, i per aquest motiu, les proves es van celebrar davant d'un públic poc nombrós. La presura en què s'ha hagut d'organitzar aquesta primera jornada no va permetre (segons una important personalitat sabadellenca arrel comentaris fets a "El Mundo Deportivo") intensificar degudament la propaganda corresponent per a tal esdeveniment. Esportivament parlant, aquesta primera jornada fou tot un èxit, ja que es van batre 2 rècords d'Espanya i un altre fou igualat. Aquestes 3 marques suposen ser els primers rècords d'Espanya d'atletisme de la història fets a la ciutat de Sabadell. Dos d'ells es van produir en la mateixa cursa: la dels 10.000 metres marxa. Guerau Garcia (FC Barcelona) completa la cursa amb un temps de 49'26"6, i per tant, supera l'antic rècord nacional per més de 25 segons. De pas i al pas de la mitja hora de cursa, també bat el rècord nacional en haver recorregut 6 kilòmetres i 91 metres. El seu estil de marxa atlètica executat amb una facilitat sorprenent fa que la seva superioritat sobre la resta de marxadors d'aleshores sigui completa. Al mateix temps, la seva marca del 10.000 feta a Sabadell suposa ser també rècord iberoamericà. A més a més, el registre de Guerau Garcia (i segons estudis fets posteriorment per estadístics de prestigi) pot ser considerat com la millor marca de l'any (1928) a nivell mundial en no haver cap marca millor coneguda. L'altre heroi de la jornada fou en Joaquim Miquel (RCD Espanyol), atleta que fou olímpic a Paris'24 (5.000 m.l.) i autor de diversos rècords d'Espanya absoluts des dels 400 fins als 5.000 metres llisos. En una de les dues semifinals dels 400, va igualar el rècord d'Espanya amb una marca de 51"0. Amb la normativa actual, Joaquim Miquel hauria estat desqualificat, ja que, en no dominar la tècnica de la sortida i producte dels nervis, Miquel va arribar a provocar fins a 4 sortides falses (actualment, l'atleta causant d'una sortida nul·la és desqualificat). El sabadellenc Manel Mateu afiliat al FC Badalona assoleix el tercer lloc dels 110 metres tanques (20" 3/5) i s'imposa en

la cursa dels 400 metres tanques (1'02"0) assolint el seu quart títol consecutiu en aquesta prova (de fet és l'únic campió doncs només es disputa des de 1925). Per la classificació de clubs, el FC Barcelona fou el campió de Catalunya (41 punts) per davant del FC Badalona (31) i RCD Espanyol (15) però sota un ambient bastant escalfat. Tot va començar quan es van retirar abans d'hora les banderetes que assenyalaven la marca assolida per l'atleta en el llançament de javelina i mesurades pels jutges del concurs, ja que es volia comprovar la marca donada pel jutge un cop feta la prova. La tensió va tenir el seu punt culminant amb la disputa de l'última cursa: la de 1.600 metres per relleus (4 x 400). Aquesta fou guanyada pel FC Badalona però dins un espectacle llastimós en acabar la cursa. Segons publica "El Mundo Deportivo" va haver-hi un comportament antiesportiu i censurable per part dels atletes més significatius del FC Badalona (amb el seu delegat federatiu al davant de la gresca) envaint el camp i provocant a diversos atletes contrincants. El que va passar al camp del Sabadell no té precedents en la història de l'atletisme català, conclou el corresponent autor de l'article. Al marge d'aquests fets, 3 dels atletes que varen participar a Sabadell, van ser seleccionats poc després per assistir als Jocs Olímpics (Amsterdam 1928) : el mateix Joaquim Miquel, el velocista Joan Serrahima i el saltador de perxa Josep Culí.

10 febrer 1929

Per tercer cop el Bosc de Can Feu torna a ser l'escenari del Campionat de Catalunya de cros. A les 11 en punt del matí es va donar la sortida davant mateix del Cafè La Mata situat a la carretera de Terrassa i just en la cruïlla amb la carretera de Molins de Rei. Aquest mateix punt també fou l'arribada de la cursa després d'un recorregut d'uns 10 kilòmetres i 4 voltes cap al Bosc De Can Feu. De fet, tots els corredors van ser citats a les 10 en aquest mateix Cafè per poder-se equipar per participar en la cursa. En total va haver 101 corredors inscrits. Amb la disputa d'aquest campionat, Sabadell va ser testimoni d'una de les jornades més belles de l'atletisme català. A l'igual que en els 2 campionats de Catalunya anteriors celebrats a Can Feu (1921 i 1927), el poble sabadellenc va respondre plenament a la crida que se li havia ofert per la celebració d'aquesta clàssica prova. Sabadell posseeix un dels millors i més bells escenaris de Catalunya per servir de marc a una prova de la importància d'un Campionat de Catalunya de cross-country. La cursa va ser un frec a frec entre 2 clubs rivals: el Barcelona i l'Espanyol. Després d'una aferrissada lluita, Miquel Moreno (RCD Espanyol) fou el guanyador (35'16") superant en 12 segons al seu company Martí Serra i, a la vegada, aquest superant per 2 segons més a Ramon Bellmunt (FC Barcelona) qui fou tercer. Per equips, el RCD Espanyol es va proclamar campió de Catalunya en superar el FC Barcelona per 37 punts a 59. Al mateix temps també va haver-hi una classificació de júniors. El millor classificat dins la mateixa cursa a nivell absolut fou en Francesc Navarro (CD Europa), 12è i a gairebé 3 minuts del campió absolut (Moreno). El primer classificat local fou en Joaquim Candela (JE Pensament) en el lloc 37è i a més de 7 minuts del guanyador. El Comitè Federal es va apuntar un èxit rotund per què fa referència a l'organització tècnica de la prova, com a tal, el marcatge del circuit i l'elecció del terreny. Però aquest èxit no hauria sigut tal sense la col·laboració del Comitè Local triat per la posada a punt de la cursa.

21 abril 1929

Fruit de l'auge de la secció atlètica de la Joventut Excursionista Pensament, aquesta organitza la primera edició de la "Volta a Sabadell", cursa que com bé indica el seu nom, és d'un recorregut més o menys circular al voltant de la ciutat. La celebració d'aquesta nova prova atlètica a Sabadell, ja se'n va fer ressò en el seu moment "El Mundo Deportivo" en la ressenya prèvia a la disputa de la cursa: "La prueba es organizada por una modesta entidad (JEP) que ha puesto tanto cariño en ello y a la vez tanto entusiasmo que se hace acreedora a un elogio merecidísimo. La disputa de esta prueba alética ("I Volta a Sabadell") confirma el gran arraigo que el atletismo ha tomado en la Manchester catalana". L'inici de la cursa fou a les 11 del matí, sent la sortida i l'arribada al mateix lloc : davant mateix del local social de l'entitat (Cafè Royal, Avda. 11 Novembre, 38). Actualment, aquesta avinguda és l'Avinguda 11 de Setembre i el cafè és l' Hotel Urpí. La cursa d'un recorregut aproximat de 5 kilòmetres transcorre pels següents carrers des de la sortida davant la seu de la JEP: Via Massagué, Meléndez (actual Josep Renom), Gracia, Garcilaso, Ronda Ponent, Carretera Barcelona, Latorre, Marqués de Comillas, Maria Luisa Fernanda (actual Estació), Colomer (actual Arimon), Salud, Bufi, Vilarrubias i Avinguda 11 de Novembre (actual 11 de Setembre). El guanyador de la "Volta" fou l'atleta de l'entitat organitzadora: Joaquim Candela. Precisament, Joaquim Candela fou dels personatges més decisius en el desenvolupament de la Joventut Excursionista Pensament. Des de 1927 era el president de la secció atlètica, i com a tal, també fou el dissenyador del nou uniforme, ja que fins aleshores la indumentària era totalment d'excursionista (pantalons llargs amb tirants, camisa muntanyenca i sabates de caçador). El nou uniforme dissenyat per Candela, consistia en una samarreta de tirants de color blau cel amb 3 ratlles blanques horitzontals sobre el pit i uns pantalons curts de color blanc. Però aquest uniforme hagué de modificar-se immediatament perquè coincidia amb un altre club (AD Telefònica Barcelona) i s'hi afegiren dues tires blanques formant un escapulari. En 1935, en desaparèixer aquest club, es va tornar a la samarreta dissenyada per Candela, que actualment encara és l'uniforme de la JAS, tot i que en el transcurs dels anys el color de la samarreta va anant pujant de to i ara és d'un color més blavós.

28 abril 1929

Un recorregut de 30 kilòmetres entre les ciutats de Sabadell i Barcelona és l'escenari triat per disputar la 2a edició del Campionat d'Espanya de marxa de gran fons (actualment anomenat campionat de marxa en ruta). L'edició inaugural d'aquest campionat s'havia disputat 7 anys abans (1922) i sota la distància de 50 kilòmetres. La sortida fou a les 10 del matí davant mateix del velòdrom de la Creu Alta i l'arribada al Saló Sant Joan de Barcelona. Tot i celebrar la sortida del campionat a Sabadell, aquest fou organitzat per la U.E. Sant Andreu, entitat de Barcelona i que també ja va tenir cura de l'organització del campionat de Catalunya fet l'any abans entre el mateix trajecte de Sabadell a Barcelona. Un total de 28 participants són presents a la línia de sortida, 17 d'ells són marxadors i en definitiva són els que es disputaran el títol de campió d'Espanya en joc. Els altres 11 són excursionistes, que per poder participar en la cursa van haver de vestir l'uniforme clàssic d'excursionista, van fer el mateix recorregut que els

marxadors però van sortir un minut després que ells i sense optar al títol, ja que no estaven en possessió de la llicència de la Federació d'Atletisme, condició indispensable. Dels 11 excursionistes n'hi ha 7 de la Joventut Excursionista Pensament. A fi de controlar degudament el pas dels marxadors i per què ningú pogués violar el reglament, el corresponent article 21 especificava que la comissió organitzadora posaria a disposició del Jutge Àrbitre el nombre necessari de ciclistes competents, els quals seguirien les ordres del jutge per què cada participant executés la marxa estrictament reglamentària, acompanyant a cada un fins a la seva arribada a meta i a on el ciclista firmaria una acta detallant tot el que havia vist durant el temps de la seva missió. La cursa es va disputar sota unes condicions climàtiques difícils, ja que es va disputar pràcticament tota la cursa plovent. Si bé al principi la pluja fou més aviat tènue, de mica en mica la pluja va anar agafant un caràcter alarmant deixant el ferm de la carretera en un pèssim estat que dificultava la funció dels xicots fent la seva marxa atlètica. Aquests, a més a més d'aguantar l'aigua que queia torrencial també havien de passar per les pèssimes carreteres en què es disputava la cursa. A la sortida de Ripollet i just a l'alçada de Mas Rampinyo és el punt on la cursa es va endurir. I així fins a l'entrada de Barcelona per la barriada de Sant Andreu. A l'alçada del Manicomi era el punt del 20è kilòmetre, llavors encara calia travessar la barriada del Clot i fer un tomb cap a la Sagrada Família per completar el recorregut. La meta situada al Saló Sant Joan, i sota un nombrós públic, fou el teatre d'una arribada triomfal per premiar amb forces aplaudiments l'esforç dels voluntariosos marxadors. Guerau Garcia fou el guanyador amb un temps de 2h41'54". Aquesta marca suposa, al mateix temps, establir un nou rècord d'Espanya de la distància (30 km marxa en ruta), inaugurant l' historial evolutiu del rècord estatal d'aquesta prova. José Urrutia (2h43'49") i Marc Farell (2h48'08") van completar el podi. Tots 3, i de fet igual que els 6 primers corredors classificats, pertanyent al mateix club: FC Barcelona. El sabadellenc Marc Farell (guanyador de la I Marxa Excursionista de Sabadell en 1922), i arrel d'anar-se'n a viure a Barcelona, s'havia afiliat a aquest club, entitat en la que seguiria competint fins a penjar les sabatilles. En aquest campionat va aconseguir el millor èxit esportiu de la seva carrera atlètica (3r).

12 maig 1929

El reduït grup d'atletes que entrenaven en 1923 al camp del Futbol Club Atlètic tingué moltes dificultats per practicar la seva afició. Havien d'improvisar terrenys poc adequats per a entrenar quan el camp estava ocupat pels futbolistes. Mentre que les competicions s'havien de fer el diumenge, abans o després del futbol, amb els consegüents problemes per marcar les pistes. Aquesta secció durà poc. Amb el temps, els atletes ho deixaren córrer, i els que varen continuar fou en qualitat d'independents, fins a anar a espetegar a un nou escenari cap al 1928 com a principal lloc d'entrenament: el velòdrom de la Creu Alta. Això fou possible per què les proves ciclistes caigueren en desús i en quedar la pista de ciclisme buida va ser aprofitada per tots els atletes que aleshores hi havia a la ciutat. Aquest fet fou determinant per la creació de la secció atlètica del Lawn Tennis Club. Prèviament, cal esmentar que en començar a caure en desús el velòdrom (cap al 1926 i tot i haver-se inaugurat tan sols 4 anys abans i ser considerat un dels millors del país), va fer possible la construcció d'unes pistes de tennis a

l'interior, i a poc a poc, els tenistes s'apropriaren de les instal·lacions. El fet de tenir prou atletes en totes les disciplines va fer possible la creació d'un equip atlètic competitiu en competicions de pista. I com a tal, fou el primer club local en poder participar en una competició atlètica en pista per equips. Concretament, fou amb motiu del Campionat Provincial de 2a Categoria, competició que es va disputar en 3 jornades al maig de 1929 al magnífic camp de la Societat Filatures Fabra i Coats al passeig Fabra del barri de Sant Andreu de Barcelona. Després de l'última jornada (12 maig), la posició assolida per la secció atlètica del LTC fou el 5è de 12 equips classificats. L'ordre dels 8 primers equips fou: 1r CD Europa, 2n FC Badalona, 3r CE Laietana, 4t Espanyol, 5è Sabadell LTC, 6è CE Terrassa, 7a UE Sant Andreu i 8è FC Barcelona.

31 juliol 1929

Amb motiu de la Festa Major de Sabadell la Joventut Excursionista Pensament organitza una cursa d'un recorregut de prop de 5 kilòmetres i reservada per atletes neòfits (debutants) i júnior. Tal cursa, sense nom específic, fou coneguda com la cursa del Pensament. Pràcticament, és el primer esdeveniment atlètic organitzat per aquesta entitat excursionista (fundada en 1924), però que va crear la seva pròpia secció atlètica en 1927. Fins a 48 atletes vinguts de tot arreu prengueren la sortida, dels quals es classificaren 40. Jordi Mesalles (FC Barcelona) és el guanyador de la carrera del Pensament en recórrer en 17 minuts els 4.800 metres de la cursa. A la classificació per equips de 4 corredors resulta victoriós la JEP per davant del RCD Espanyol per tan sols 3 punts de diferència. Jaume Jové en ser 9è fou el millor element local. Segons ressenya de "La Vanguardia" just l'endemà de l'esdeveniment: "La cursa fou organitzada pels entusiàstics elements del Pensament, la qual fou molt reeixida".

25 agost 1929

L'estadi de Montjuïc acull un encontre internacional amistós d'atletisme entre les seleccions d'Espanya i Itàlia. Es tracta del tercer matx internacional que disputa la selecció espanyola a la seva història, fins aleshores els 2 únics encontres disputats van ser contra la selecció de Portugal. Un Manel Mateu en gran forma és seleccionat per l'encontre: 2 mesos abans bat el rècord d'Espanya dels 200 metres tanques (28"6) en el mateix escenari de Montjuïc. La marca és oficial tot i que cal remarcar que és feta en línia recta, cosa habitual en aquella època, ja que molts estadis (com el de Montjuïc) tenien una anella de 500 metres. El festival contra l'esquadra azurra comença a les 3 de la tarda, perquè cal acabar aviat, ja que per aquella mateixa tarda està prevista l'arribada a dins mateix de l'estadi d'una cursa ciclista: el "Criterium Ciclista du Midi" (entre Toulouse i Barcelona) i corresponent a l'etapa que surt de Perpignan. Un total de 25.000 espectadors són presents a l'estadi pel doble esdeveniment. Manel Mateu disputa la cursa dels 400 metres tanques i queda tercer (59"8) rere els dos representants italians: l'ex-recordista europeu Luigi Facelli (59"0) i Mario de Negri (59"2). La marca d'en Mateu suposa igualar el rècord d'Espanya absolut en poder de Joan Cunyat en guanyar el campionat estatal d'aquell mateix any. El resultat és el de menys però es va produir una rotunda victòria transalpina per 52 punts a 86. De fet, només el marxador Guerau Garcia fou capaç de guanyar la seva prova, la resta, victòries italianes. Segons "La Vanguardia" fou una lliçó pràctica

feta pels nostres convidats, els quals, tots ells de classe extraordinària en les seves respectives especialitats. El mateix Facelli, ex-rècord man europeu en 1928 (53"8) i finalista olímpic a Amsterdam'28 (6è), havia batut tan sols 15 dies abans a Berna el rècord italià del 400 m.t. (53"3) en el transcurs d'un altre matx amistós entre Suïssa i Àustria amb atletes convidats d'altres països i just 15 dies després del matx fet a Barcelona iguala a Bolonya el rècord europeu (52"4) i es queda a tan sols 4 dècimes del record mundial de l'americà Morgan Taylor. Veient aquestes marques, és de suposar que Facelli va venir a Barcelona a fer un entrenament per atacar en els propers dies el rècord d'Europa, però per en Manel Mateu fou una gran ocasió per haver-se enfrontat a un dels millors especialistes mundials. La lliçó donada als atletes espanyols (i segons autor article) l'haurien d'aprofitar si volien sobresortir algun dia com homes de verdadera talla internacional.

30 setembre 1929

A Barcelona té lloc la cursa del Cercle Laietà a la qual pren part el club sabadellenc Joventus, club que pràcticament feia el seu debut en ser recentment federat. La seva estrena no podia ser millor, ja que triomfà en tota la línia, individual i per equips. Tan notable debut fou inclús ressaltat i felicitat en la respectiva ressenya de la cursa a "La Vanguardia". Varen prendre la sortida 115 corredors davant l'estatge social (Ronda de Sant Pau) i es dirigiren cap al camp d'esports que té la mateixa entitat (carrer Provença), lloc en el qual havia senyalada l'arribada. La carrera pecà de massa curta i majorment hom ho notà per esser neòfits (debutants) tots els participants, que des del primer moment es llançaren a tot gas, veient-se tot seguit que la majoria no tenien esment del que és una cursa a peu (només 92 corredors són classificats a meta). Pere Armengol (Joventus) sàviament aguantà i respongué a totes les fugides, i aconseguí finalment, adjudicar-se un brillant triomf gràcies al notable esprint des de la sisena posició que venia ocupant. A la classificació per clubs gran triomf del Joventus (27 punts) superant al Grup de Dalt (69p), A.D. Telefònica (71p) i al club organitzador, el Laietà (75p). Es tracta de la primera victòria per clubs de la història d'un club sabadellenc en una competició atlètica. El Club de Bàsquet Juventus tenia la seu al solar que actualment ocupa el teatre municipal La Faràndula. Allà condicionaren una petita pista d'atletisme (1929) al voltant de la de bàsquet, en la qual també s'hi feren certs festivals atlètics. Els components de la secció atlètica d'aquest club ("Juventus" Atlètic Club Sabadell), eren tant jugadors de bàsquet com atletes. Per consegüent, i en no poder especialitzar-se en cap disciplina atlètica, les activitats dels quals eren, en un principi, les curses de fons.

5 gener 1930

Barcelona acull una nova edició del Premi "Jean Bouin". Iniciat en 1920 en memòria del llegendari corredor francès Jean Bouin, desaparegut durant la Primera Guerra Mundial, ja es disputa l'edició numero 11. Amb el temps, aquesta cursa es convertirà en una de les més populars del país. Malgrat el mal temps regnant, la prova va assolir un formidable èxit esportiu i de públic. La desfilada d'atletes per les gransavingudes de Barcelona i l'arribada al Saló de Sant Joan (davant mateix de l'Arc del Triomf) va ser de caràcter apoteòsic. La sortida dels

més de 300 corredors des de la Diagonal i cap al Passeig de Sant Joan suposa la disputa d'una única cursa desglossada en 3 categories: sènior, júnior i neòfits. En aquella època, ni curses de promoció ni de categoria femenina existien. En la categoria de neòfits (debutants) la secció atlètica de la Joventut Excursionista Pensament assoleix el seu primer gran èxit com a entitat. Assoleix el tercer lloc per equips, fet que suposa el primer podi per clubs de la història d'un equip sabadellenc en aquesta popular prova. El US Hospitalet és el guanyador (89 punts) per davant del Reus Atlètic (95p). El "Pensament" és tercer (111p) i sent Pacific Carrasco (16è) el primer atleta del club dels 5 que puntuen per equips. Gran èxit, ja que es supera a clubs més potents i que disposen de més mitjans com és el cas del RCD Espanyol (117p) i el FC Barcelona (119p). Aquesta actuació en el XI Premi "Jean Bouin" suposa el punt culminat per la consolidació de la secció atlètica del "Pensament", donant la raó a la iniciativa sorgida en 1927 per ampliar el radi d'acció de la Joventut Excursionista Pensament i crear la secció atlètica per dedicar-se d'una manera especial a les curses de cros, culminant aquesta sèrie de bones actuacions des de llavors fins a aconseguir aquesta excel·lent classificació a la Jean Bouin.

23 març 1930

Fruit de l'èxit de l'edició anterior, la Joventut Excursionista Pensament torna a organitzar una "Volta a Sabadell". Per aquesta edició (la segona) amb una novetat important, paral·lelament a la cursa també està en joc el títol de campió local de curses a peu, el qual és atorgat al primer corredor pertanyent a club local en creuar la meta. El blaugrana Hernández (FC Barcelona) guanya la cursa mentre que Jaume Jové del "Pensament" és qui es proclama campió local. Títol simbòlic: Jaume Jové es converteix en el primer campió de Sabadell de la història d'una prova atlètica en no disputar-se encara cap mena de Campionats de Sabadell. Però no només per aquest fet en Jaume Jové passarà a la història de l'atletisme sabadellenc. Fou un gran col·laborador de l'entitat i gràcies a les seves habilitats de fuster construïa a casa seva tot tipus de material que pogués ser útil pel club: bancs del vestidor, "startings", javelines, saltòmetres, tanques,... i fins i tot, a casa seva es rentava i guardava la samarreta de tots els atletes del club (en aquells temps no es donava la samarreta a cada atleta, només es deixava i després de cada competició s'havia de tornar al club). De les poques samarretes que disposava el club, ell n'era el responsable de vetllar per totes elles atès que no hi havia prou diners per què cada atleta tingués la seva pròpia samarreta. Fruit de la seva dedicació pel club i com a mostra de generositat de cara als atletes forans que venien a córrer la Volta, eren convidats a dinar a casa d'ell un cop feta la cursa. Evidentment eren altres temps: sense perdre la rivalitat en plena cursa, una gran germanor unia a tots els corredors. Una feina important desenvolupada per Jaume Jové al llarg de la seva etapa a l'entitat també era la de marcar els carrers del camp de futbol quan l'equip no disposava de pistes pròpies, i així poder fer la competició atlètica corresponent. La seva tasca fou reconeguda anys més tard. No només fou una peça important en aquests primers anys de vida de l'entitat, sinó que també va desenvolupar un paper important en la represa del club després del parèntesi de la Guerra Civil. En 1977 va rebre la "Medalla de Bronze de la Ciutat de Sabadell a l'Esport" amb reconeixement al

seu esforç i dilatada labor en pro de l'esport local. Tal distinció, fou aprovada pel Patronat Municipal d'Esports en la seva corresponent Sessió (29 agost 1977).

25 juliol 1931

Es celebra a Barcelona (Estadi de Montjuïc) el XIV Campionat d'Espanya, en la cursa dels 400 metres tanques tenim un cop més en Manel Mateu. Fins al moment té un palmarès envejable en aquesta disciplina atlètica: 2 títols (1924 i 1926), 2 sotscampionats (1925 i 1928) i un tercer lloc (1927). A Montjuïc es torna a proclamar sotscampió d'Espanya i assolint la millor marca de la seva carrera esportiva: 58"8, enriquint encara més el seu palmarès estatal amb una medalla més al sarró (en total: 2 d'or, 3 d'argent i 1 de bronze). A aquestes medalles cal afegir un altre d'or aconseguida en 1926 en guanyar (com a component de la selecció catalana) el campionat d'Espanya en el relleu 4 x 400 metres llisos. I encara va aconseguir més medalles en els Campionats d'Espanya: també fou medallista en el salt de perxa: 1 sots campionat (1927) i un tercer lloc (1928). Al llarg de la seva carrera esportiva, també fou l'autor de 3 rècords d'Espanya en els 400 metres tanques i 1 en els 200 metres tanques. També fou internacional absolut en 1 ocasió (contra Itàlia en 1929). Pràcticament, tota la seva trajectòria atlètica es va desenvolupar en el F.C. Badalona, ciutat a la qual també hi va anar a viure en treballar allà, però també pel fet d'estar afiliat en un club més potent per millorar el seu rendiment esportiu. Pioner de l'atletisme sabadellenc, ja que fou dels primers atletes que va haver-hi a la ciutat just al començament de la dècada dels anys 20. Cal considerar amb tota fermesa a Manel Mateu com el primer gran atleta sabadellenc de la història.

7 agost 1932

Amb motiu de la Festa Major de Sabadell la Joventut Excursionista Pensament organitza un Festival Atlètic al camp de futbol del F.C. Atlètic (situat entre la carretera de Santa Perpètua i el carrer Fra Lluís de Lleó). A les 9 del matí va començar tan "magne" (segons tríptic) festival d'atletisme amb la participació de 38 atletes sabadellencs, repartits així: 15 de la Joventut Excursionista Pensament, 14 del Club Natació Sabadell i 9 del Bloc Obrer i Camperol, per tant, el festival es va convertir en una mena de triangular entre els 3 clubs atlètics que aleshores tenia la ciutat. El corresponent tríptic del festival, especifica que l'entrada al Camp per assistir al magne festival serà lliure. En el mateix tríptic ja es fa una crida envers l'atletisme: "Joves: L'atletisme és la base per la perfecció de l'home. Practiqueu-lo i propagueu-lo". Els participants del CNS obtingueren el triomf en 9 de les 11 proves celebrades i cedirem només en els 1.500 i 3.000 metres guanyades per atletes de la JEP. Arran de l'encontre s'evidencià que el Pensament comptava amb més fondistes que l'equip "nedador" però amb una mancança d'especialistes per les altres proves. A partir d'aquell any l'entitat va arrendar el Camp per millorar el rendiment dels seus atletes. En la corresponent ressenya feta per "El Mundo Deportivo" fa menció que el festival resultà un èxit definitiu per la impecable organització de l'entitat patrocinadora i pel gran nombre d'esportistes que acudiren a presenciar-lo. També es justifica en què les marques no foren bones en fer una advertència en què el terreny no era molt propici per millorar-les.

9 octubre 1932

Data per a la història de l'atletisme sabadellenc: es celebra el primer Campionat d'Atletisme de Sabadell. Organitzat per la secció atlètica del CNS, aquesta primera edició es disputa al camp del Futbol Club Atlètic i es fa en dues jornades al mateix diumenge (la del matí amb inici a les 9 i la de la tarda amb inici a les 3). L'esdeveniment fou controlat pel Comitè Provincial de Barcelona de la Federació Catalana d'Atletisme. La participació va ser de 46 atletes repartits entre 4 entitats locals: Club Natació Sabadell (13), Joventut Excursionista Pensament (15), Bloc Obrer i Camperol (10), Juventus Atlètic Club Sabadell (4) i independents (4). Els campions i marques d'aquest històric I Campionat de Sabadell fou: 100 (Alom 12"9), 200 (Siscart 25"6), 400 (Cruells 1'00"0), 800 (Sunyer 2'20"2), 1.500 (Sunyer 4'37"2), 5.000 (Gibert 17'41"6), alçada (Tatjer 1,61), llargada (Alom 5,74), perxa (Giralt 2,60), triple (Solà 11,72), pes (Cruells 10,77), disc (Cruells 33,75) i javelina (Cruells 36,35). Les dues curses de relleus foren guanyades pel CNS: 4x100 (49"0) i 4x400 (4'04"0). La classificació per equips fou: 1r CNS (114 punts), 2n JEP (103 punts) i 3r BOC (22 punts). Cada campió va rebre una medalla commemorativa (medalla simbòlica doncs es tracta del primer campionat local de la història). Com a curiositat, les marques assolides pels representants del CNS s'acordà que fossin establertes com a partida pels rècords socials del club a fi de tenir una base per la successiva superació al millorament d'aquests rècords.

23 abril 1933

Un altre fita important per a la historia: en el dia de Sant Jordi es celebra els primers Campionats del Vallès. Aquesta primera edició es disputa a Terrassa, concretament al camp de futbol del Terrassa FC, l'organització del Campionat va anar a càrrec de la secció d'atletisme del Centre Excursionista Terrassa. Els atletes sabadellencs varen aconseguir 4 victòries: Colomer (CNS) en 100 i 200, Carrasco (JEP) en els 1.500 i Ripoll (JEP) en els 5.000 marxa. Els resultats d'aquest I Campionat del Vallès van ser publicats l'endemà al diari "La Rambla" de Terrassa, on els comentaris no eren gaire favorables per als nostres atletes: "Un nou valor destacà i fou Colomer. La resta de Sabadell, llevat de Carrasco, molt d'entusiasme i prou". Evidentment eren altres temps, doncs, finalment es va celebrar aquests primers Campionats del Vallès després d'haver-se ajornat fins a 3 vegades i per diverses raons, fins a arribar a ser convocat tan sols 3 dies abans del Campionat. Potser, i per aquest motiu, no fou possible la participació del Granollers (el mateix diari "La Rambla" ja no fou capaç d'esbrinar-ho: "de la no participació del Granollers no se sap res"). Això va provocar que pocs atletes estiguessin disponibles pel dia de la competició, ja que alguns (com el cas de Cruells i que segurament hagués fet un bon grapat de punts pel club) li va tocar treballar aquell diumenge al matí (fet també prou habitual en aquella època). Els pocs atletes locals que varen poder assistir al Campionat es van desplaçar en tren cap a Terrassa i pel camí decidiren prendre part en totes les proves en què es veiessin capaços a fi i efecte d'aconseguir com més punts millor. Però amb il·lusió no n'hi va haver prou: el Centre Excursionista Terrassa fou el guanyador per equips (179 punts), clarament superior als altres 3 clubs participants. La Joventut Excursionista Pensament (61p), el Club Natació Sabadell (49p) i la

Joventut Atlètica Proletària de Sabadell (14p) van completar la classificació per clubs, i tal com s'aprecia la superioritat egarenca fou evident: van sumar més punts que els 3 clubs sabadellencs junts.

9 juny 1933

La nit del dimecres 9 de juny es produeix una reunió que seria crucial pel futur de l'atletisme sabadellenc. Reunits en el Bar "La Lionesa", els atletes del Club Natació Sabadell acordaren donar-se de baixa de la seva secció atlètica i afiliarse a la Joventut Excursionista Pensament. El motiu no era cap altre que la manca d'ajut moral i econòmic que el CNS es veia incapaç d'oferir. El fet d'incorporarse a la secció atlètica de la JEP semblava més a propòsit per a continuar en aquesta entitat les seves activitats atlètiques. Una carta signada per tots aquests atletes fou presentada a la Junta 4 dies més tard. Sens dubte fou una decisió transcendent pel futur de l'atletisme local. Tant un club com a l'altre anaven curts d'especialistes, ara, amb la unió de tots dos, es feia un sol equip però potent en totes les disciplines.

9 juliol 1933

A l'Estadi Municipal de Montjuïc té lloc la XVI edició dels Campionats de Catalunya. Hi participa una Joventut Excursionista Pensament força reforçada, ja que dins les seves files disposa ja dels exatletes del Club Natació Sabadell. La millor actuació de tots ells fou en Josep Cruells en ser segon en la final dels 400 metres llisos (54"6), en una cursa guanyada pel gironí Tomás Colomer (53"8). Curiosament el mateix Colomer també fou el campió en la prova dels 100 metres, cursa que només va córrer ell, ja que els altres participants varen decidir no prendre la sortida com a protesta per la decisió del Jutge Àrbitre en alterar el programa de la competició en fer disputar la cursa dels 10.000 metres marxa abans que la final dels 100. Polèmiques a part, la gesta de Cruells suposa la primera medalla de la història d'un atleta del Pensament en un Campionat de Catalunya. Per primer cop, i després de 16 edicions fins ara disputades del Campionat de Catalunya, un equip local de relleus hi pren part: el Pensament obté el 5è lloc en la final dels 4x100 (47"2) amb un equip format per Pere Flaqué, Josep Alom, Josep Cruells i Joan Colomer. Cursa molt renyida, perquè tot i ser només cinquens, no varen estar gaire lluny del triomf, només a 4 dècimes del campió: GEiE Gironí (46"8). Posteriorment, en Josep Cruells fou seleccionat per la selecció catalana per participar al Campionat d'Espanya que s'havia de disputar al mateix escenari uns dies després i com a tal va estar concentrat amb tota la selecció 4 dies al mateix Estadi. Tot i estar seleccionat pel 400, fent una demostració de llançament de barra basca en l'últim dia de la concentració (Cruells també era un bon llançador) es va lesionar i no va poder prendre-hi part. Hagués sigut el primer atleta del Pensament en participar en uns Campionats d'Espanya. Josep Cruells fou un atleta polivalent, ja que tant va posseir el rècord local dels 400 (53"7), com del llançament de pes (11,89m) i disc (33,75m), marques que varen romandre com a rècords de Sabadell fins a la dècada dels 50 (els 400) i la dècada dels 60 (els 2 llançaments).

29 octubre 1933

El camp del Futbol Club Atlètic es disputa el II Campionat Local d'Atletisme. Si bé la iniciativa per organitzar la primera edició fou del Club Natació, aquest segon Campionat de Sabadell ja és la Joventut Excursionista Pensament qui agafa el relleu d'organitzar aquesta edició. Hi prenen part 3 equips: el mateix Pensament, la Joventut Atlètica Proletària i l'Espanya Futbol Club. Fruit de la precarietat de l'època és que només es disposava de 10 tanques per fer la respectiva prova de tanques. Evidentment, no es va poder fer els 110 metres que és la cursa oficial de tanques (requereix 10 tanques per carrer) i a canvi sí que es van disputar els 60 metres (només 5 tanques per carrer). Fou l'única solució en no disposar de més tanques (10). El guanyador del campionat fou l'atleta amb millor temps de totes les series: Francesc Tatjer (10"2), marca que superava el rècord local fet per Narcís Giralt (10"4) just en la sèrie anterior. Cal tenir present que la Joventut Atlètica Proletària era la secció atlètica que pertanyia al Bloc Obrer i Camperol, i que com a entitat (BOC) ja havien pres part en altres esdeveniments atlètics a la ciutat. EL BOC era un partit comunista, amb molta relació amb els partits d'ideologia anarquista. En 1932 van crear la secció atlètica (Joventut Atlètica Proletària) i a la seva samarreta portaven l'escut del martell i la falç. La seva seu social era al carrer Raval de Dins. Aquest grup d'atletes eren bàsicament fondistes i entrenaven al carrer. Autèntics antecessors del nostre "footing" actual, tan ben acceptat ara, però que van haver de patir les hostilitats i la incomprensió dels seus ciutadans, traduïdes en insults i pedregades. I tot pel fet d'anar pel carrer corrent amb samarreta i pantaló curt pel mig de la ciutat, en lloc d'anar al bosc o per camins i carreteres dels afores, com feien d'altres atletes, per evitar precisament aquest rebuig a aquesta activitat. Sense fer extensible aquesta actitud a un comportament generalitzat, es demostra, si més no, que l'atletisme no gaudia de l'acceptació popular que ara té dins la societat.

22 abril 1934

Es celebra la VI "Volta a Sabadell". Des d'aquesta edició fent un recorregut un pèl diferent dels altres anys. Respectant el mateix lloc de sortida i arribada (Cafè Royal) però en lloc d'anar avinguda cap avall, en aquesta ocasió es va cap amunt i fent un pèl més llarga la cursa. A les onze del matí es dona la sortida a la 6a edició de la "Volta" davant mateix de la seu de la mateixa entitat organitzadora (Joventut Excursionista Pensament). Es tracta del Cafè Royal, situat al numero 38 de l'Avinguda 11 de Novembre (actualment 11 de Setembre) cantonada amb el carrer Sant Matías. A l'actualitat, i després d'un canvi de nom i de transformació del local, aquest lloc és l'Hotel Urpí (conegut popularment durant molts anys com a "Cal Sacs"). Els corredors prenen la sortida direcció cap a la plaça de la Creu Alta, i un cop allà fan un gir a l'esquerra (carrer Sant Isidre) i un altre cop a l'esquerra (carrer Domingo Borrás) per anar a espetegar a la Plaça Granados. Un cop aquí van fer un recorregut molt semblant al de les edicions precedents fins a arribar al mateix lloc de la sortida però al sentit invers. És a dir, es fa un recorregut d'una volta totalment circular (fins ara es passava per l'Avinguda dos cops: tant de sortida cap avall com d'arribada cap amunt). El blaugrana Gràcia és el guanyador absolut de la cursa, així com el seu equip (F.C. Barcelona) també en resulta victoriós de la classificació per equips. De fet, la

superioritat dels corredors del FC Barcelona en aquesta “Volta” és espectacular. Guanyen totes les edicions (individualment i per equips) des de 1930, és a dir, exceptuant la primera edició (1929), són els guanyadors de les 5 últimes edicions.

20 maig 1934

Es celebra a Sant Cugat el segon Campionat del Vallès Occidental. Organitzat per la secció atlètica de la Joventut Excursionista Pensament, aquest campionat es disputa al camp d'esports del Sant Cugat F.C. i consta de dues sessions: una al matí i l'altra a la tarda, començant a les 9 i a les 3 hores respectivament. Atenent-se al reglament fet pel Pensament, es dedueix que la primera edició (feta a Terrassa l'any anterior) ja fou considerada com a Campionat del Vallès Occidental, tot i que prèviament fou anunciat com a Campionats del Vallès (és a dir, sense especificar el cantó, i per tant es pot entendre que fou obert tant al Vallès Occidental com a l'Oriental). Sigui el que sigui, el que és cert és que en totes dues edicions només hi varen participar clubs del Vallès Occidental. L'article 4t del reglament ho deixa ben clar: “Podran participar en l'esmentat Campionat totes les entitats atlètiques que radiquen en el Vallès Occidental, sempre que estiguin degudament legalitzades a la Federació Catalana d'Atletisme. També podran participar-hi els atletes independents veïns de la mateixa comarca”. I tot atleta que hi volgués participar havia d'estar federat. L'article 6è del reglament també ho especifica: “Podran prendre part en aquest campionat atletes de totes les categories, mentre estiguin en possessió de la corresponent llicència –Amateur- lliurada per la Federació Espanyola. No serà necessari aquest requisit per als atletes debutants que pogués haver-hi”. El sorteig per les eliminatòries s'efectuà a dos quarts de nou del matí, el mateix dia de les proves, al mateix camp i en presència dels senyors delegats dels clubs participants (això també ho reflectia l'article 7è del reglament). La puntuació final del 6 clubs que hi van prendre part fou la següent: 1r Joventut Excursionista Pensament (de Sabadell) 130 punts, 2n Grup Excursionista La Mola (de Terrassa) 113 punts, 3r Centre Excursionista Terrassa (de Terrassa) 38 punts, 4t Joventut Atlètica Proletària (de Sabadell) 38 punts, 5è Ateneu Sant Cugat (de Sant Cugat) 19 punts i 6è Joventut Esportiva Proletària (de Sant Cugat) 7 punts.

5 agost 1934

L'estadi de Berazubi de la ciutat basca de Tolosa és un dels millors del país. Prova d'això és que torna a ser seu d'un Campionat d'Espanya per cinquè cop de les 17 edicions fins ara celebrades (Montjuïc en 4 edicions és la següent seu fins aleshores amb més edicions disputades). Representant a la selecció catalana hi pren part l'atleta Joan Colomer (JEP) en els 100 metres llisos, sent el primer atleta de la història del Pensament en participar en un Campionat d'Espanya. Es classifica segon de la seva sèrie eliminatòria i passa a semifinals. En una de les dues semifinals és cinquè i no pot classificar-se per la final, la qual és disputada pels 3 primers de cada semifinal. La final es disputa amb només 6 corredors, ja que l'Estadi només disposa de 6 carrers. La classificació per la final és per llocs i a Colomer potser li toca la pitjor semifinal: els 3 primers de la seva cursa posteriorment també seran els 3 primers del campionat i a un dels altres finalistes de l'altre semifinal en Colomer ja l'havia superat en la respectiva sèrie

eliminatòria. Potser havia fet un millor paper a Tolosa si les condicions haguessin sigut les més adients: a part que s'hagué de pagar el desplaçament, va passar la nit prèvia a la competició viatjant en tren i dormint en un banc de fusta. Posteriorment, en el transcurs dels anys Joan Colomer tindria un paper determinant en el futur de l'atletisme sabadellenc: al final de la dècada dels anys 50 acceptà el càrrec de president de l'entitat (ja com a Joventut Atlètica Sabadell) en el pitjor moment de la història de l'atletisme sabadellenc (no hi ha ni atletes ni llocs per entrenar). La JAS com a únic club local en aquella època semblava condemnada a desaparèixer (l'atletisme també). Tot estava a punt d'anar-se'n en orris... però en aconseguir el compromís municipal de fer unes Pistes Municipals a Sant Oleguer (actual Estadi "Josep Molins") fa que la crisi s'acabi, els atletes tornin i l'atletisme sabadellenc comenci la seva embranzida.

24 agost 1934

Després de 2 anys de celebrar-se un festival atlètic amb motiu de la Festa Major al camp de l'Atlètic F.C. (primera edició en 1932) aquest cop el Festival té lloc al camp del Centre d'Esports Sabadell. Hi van prendre part els 3 clubs locals, sent l'entitat organitzadora (JEP) del Festival qui s'endú el trofeu per equips. Així va ser la classificació final: 1r Joventut Excursionista Pensament (62 punts), 2n Joventut Atlètica Proletària (44p) i 3r Espanya Futbol Club (20p). El festival esdevingué remarcable per l'entusiasme i esportivitat demostrats, sent la prova del relleu olímpic (800 + 400 + 200 + 100) la que millor reflecteix aquest comentari en ser la prova més disputada de tot el festival. Fruit de la situació d'aleshores de l'atletisme sabadellenc "Diari de Sabadell" ho va escriure així: "Constituí aquesta prova una nota destacada ensems que inesperada tant que el públic s'aixecà dempeus suggestionat per la magnífica lluita que es produí. A observar que el públic sabadellenc desconeix l'atletisme i que tan sols l'emotivitat desvetlla l'interès, cosa que admirà als organitzadors i coneixedors que no esperaven una reacció semblant d'un públic profà. Això demostra que l'atletisme és un esport excel·lent i que la desconeixença absoluta del que és, fa que tingui una vida migrada sense públic, i el que és més lamentable, sense vers esportius que el practiquin" (Remoloc'j). Sens dubte, qui va escriure tals paraules sabia ben bé el que es palpava en aquella època. L'autor de la ressenya fou Joan Colomer (el pseudònim és el seu cognom escrit a l'inrevés), llavors un dels millors atletes sabadellencs entrenant només un parell de cops a la setmana (en aquella època hi havia altres prioritats abans que l'esport). Tot i així, les seves millors marques de 100 (11"4), 200 (24"2) i llargada (6,40) fetes als anys 30, van romandre com a rècords locals durant més de 30 anys. El mateix Joan Colomer, en compaginar els estudis d'enginyeria era la persona ideal per calcular les distàncies i les compensacions cada vegada que s'havia de marcar un terreny. Per tant a cada festival atlètic (com aquest fet al camp de futbol del Centre d'Esports), era ell l'encarregat de marcar les pistes. Tot això produït pel fet de no tenir un camp propi on poder entrenar i competir. Aquest factor fou determinat per la continuïtat i evolució de l'atletisme sabadellenc. L'entusiasme d'aquests primers atletes sabadellencs fou digne d'elogi, però arran de tantes pegues també s'anà disgregant.

6 octubre 1934

La nit del dissabte (6 octubre) al diumenge (7 octubre) va patir les conseqüències del moviment revolucionari existent (vaga general). La sang vessada en abundor pels carrers de Barcelona van marcar la nit del dissabte amb una taca roja que mai més s'esborrarà de la memòria del poble català. Sabadell també va patir aquest estat de Guerra. Per exemple, un Ban de la Comandància Militar de la Llei de l'Ordre Públic prohibia circular en bicicleta (exceptuant els funcionaris). Alguns sabadellencs varen ser detinguts a Barcelona, els quals, van ser traslladats al Vapor "Uruguai" (amarrat al mateix port de la ciutat). En el mateix vaixell, és on es va celebrar un Consell de Guerra en ser acusats de delictes de rebel·lió. Un dels sabadellencs empresonats dins de l'"Uruguai" fou Lluís Amat, el mateix president de la Joventut Excursionista Pensament. Durant el temps que va durar el seu captiveri fou substituït per Joan Simón. L'esdeveniment es celebrà amb una excursió (llogant un autocar i tot), cosa que demostrava que Lluís Amat més que un president també fou un amic. Als 16 anys i juntament amb 4 companys més, va crear el "Pensament" i als 19, quan l'entitat va ser presentada oficialment, en sortí elegit president en 1924 amb motiu de la seva fundació.

14 abril 1935

Una nova edició de la "Volta a Sabadell" es celebra pels carrers de Sabadell. Aquesta cursa constitueix la prova atlètica del nostre atletisme i màxima aspiració dels atletes locals per aconseguir el apreciat títol de campió de Sabadell. Es tracta de la VII "Volta", però és sisè cop que està el títol en joc (és a partir de la segona edició en què s'instaura aquest títol). Santiago Renyé es proclamà campió per tercer cop, assolint els títols defensant un club diferent a cada ocasió. Renyé era dels corredors que corria amb un mocador a la mà esquerra que, com era costum a l'època, es mossegava per "treure nervi" durant la cursa. En aquesta edició la victòria absoluta per equips fou de l'Espanya Futbol Club. Tenia la seu social a una sala del cafè-bar Espanyol, que com tants altres bars de l'època acollien diferents grups esportius o recreatius. La secció d'atletisme d'aquesta entitat futbolística va fer el seu debut en el II Campionat local en pista (1933) i també va prendre part en diferents festivals atlètics de la Festa Major, però el seu fort eren les "votes a peu", equivalent a les actuals curses populars. El seu moment més exitós va ser la victòria per equips en aquesta setena "Volta". Dels seus atletes destacava en Renyé, un fornit mosso que solia protagonitzar espectaculars duels abans, durant i després de les competicions amb els fondistes del "Pensament". En aquesta "volta" fou el millor.

19 abril 1936

La "Volta a Sabadell" arriba a la seva vuitena edició. Es tracta d'una cursa ja plenament consolidada, prova d'això és la ressenya feta per "El Mundo Deportivo" en relació a aquest esdeveniment: "Que el atletismo ha logrado interesar fuertemente a los sabadellenses es una realidad, y que este interés lo ha hecho sentir la activa entidad Joventut Excursionista Pensament no hay duda alguna, haciendo acto de presencia, no solamente en el momento de la llegada, sino siguiendo los preliminares y el curso de la Vuelta a Sabadell". L'alegre

Avinguda 11 de Novembre, i en particular davant mateix del local social de l'entitat organitzadora (Café Royal), presentava amb molta anterioritat a l'hora de la sortida (11'15 h) un aspecte animadíssim i l'interès en què la multitud (aquella que no feia gaire només feia acte de presència a l'arribada) seguia tota la feina de l'organització, així com la curiositat per reconèixer a les més destacades figures de l'atletisme regional. Això va donar la sensació que Sabadell compta amb un esdeveniment atlètic per satisfer els desitjos d'aquesta joventut excursionista, que amb tant zel i voluntat ha vingut esperant la "seva volta" fins a arribar a fer-la per què sigui "la volta" de tots els sabadellencs. Pel que fa a la cursa en si, cal remarcar que fou molt disputada entre els 56 corredors presents en la línia de sortida. A última hora, i sense que se sàpiguen les causes, no va prendre la sortida l'equip del Barcelona, malgrat que fou el primer a formular la inscripció a l'estatge social del club organitzador (JEP) els dies previs a l'esdeveniment segons instruccions del reglament corresponent. El guanyador fou Mario Pérez (C.E. Mont Negre) en recórrer la cursa en un temps de 22'04" mentre Josep Sentis (JEP) en ser 9è i primer classificat entre els corredors locals, és proclamat com a campió de Sabadell. Títol de cert prestigi en aquella època, fruit del qual, i al estar el títol en joc, es va poder veure els dies previs a la cursa als futurs campions preparant seriosament la seva participació en els mateixos carrers on es disputaria la "Volta". Per equips, el primer club classificat fou la U.A. Terrassa. Un cop acabada la cursa es va procedir a l'entrega dels premis, resultant un epíleg ben lluït per què la totalitat dels atletes classificats (54) van veure recompensat el seu esforç gràcies a la donació de magnífiques copes i valuosos objectes de regal recollits per l'organització. En resum, una bona jornada atlètica viscuda a Sabadell, ja que amb la disputa d'aquesta "Volta" té l'esdeveniment a aquest noble esport consolidat a la ciutat.

23 agost 1936

Es celebra al camp del Centre d'Esports un Festival d'atletisme per les víctimes del feixisme i de les milícies. Tal festival fou organitzat per la Joventut Excursionista Pensament amb la cooperació de la Joventut Esportiva Obrera. Els Antics Atletes de la nostra ciutat també varen voler associar-se al festival, tan aviat varen saber que era per aquesta bona causa. El "Pensament" com a entitat va voler ajudar amb tots els mitjans possibles (com el muntatge d'aquest festival) per la lluita contra el feixisme obrint una subscripció per les víctimes, recaptant i essent entregat a Ràdio Sabadell. Fruit de la situació social d'aleshores al país, els atletes participants es van dividir de forma solidària entre dos equips: el blau i el blanc, sense fer un enfrontament entre clubs. Els guanyadors de cada prova foren: 80 m.ll. (Colomer 9"6), 800 m.ll. (Sunyer 2'27"0), 3.000 m.ll. (Sentis 10'27"0), pes (Gibert 9,68), disc (Parés 29,35), javelina (Cruells 38,28) i relleus 4x100 (equip blanc 51"1). Resultats simbòlics, ja que fou l'última competició atlètica a la ciutat, tot just després de l'esclat de la Guerra Civil. Com a conseqüència de la incertesa de la situació d'aleshores, el mateix díptic d'activitats de l'entitat (nº 37, octubre 1936) i segons nota aclaridora, ja no creia oportú anunciar el calendari d'excursions. Dels 89 socis que tenia aleshores la Joventut Excursionista Pensament, 21 d'ells s'allistaren per lluitar contra el feixisme des del 19 de juliol. Lluís Amat, president de l'entitat, també fou un dels allistats en la "Centúria Alpina" als Pirineus. En aquesta lluita no hi podia mancar

l'ajut del "Pensament" i la mateixa entitat va col·laborar entregant tot el material que es disposava (tenda de càmping, cordes, llums i altres utensilis de càmping). Tal com anuncia el díptic de l'entitat (nº XXXVII): "Els nostres companys socis amb aquest gest han donat idea del seu pensament patriòtic i prova del seu valor per poder dir al feixisme: ¡¡¡ No passaran i no passaran ¡¡¡. Salut als nostres braus lluitadors combatents".

La Guerra Civil tingué un gran impacte a Sabadell. Més de 700 sabadellencs van morir al camp de batalla, sense comptar les víctimes de la repressió i de l'exili. L'any 1938 foren mobilitzats des dels reservistes del 1923 fins a les lleves del 1941. Així doncs, la immensa majoria dels afeccionats a l'atletisme que havien participat en proves anteriors al 1936 anaren a la guerra. Als soldats d'aquí, com a fills d'una ciutat lleial a la República, els tocà lluitar al front aragonès, en les batalles de Belchite, Terol, Ebre, Segre i Catalunya, algunes de les quals esdevingueren les pitjors de totes. Una de les víctimes fou en Lluís Amat, president de la Joventut Excursionista Pensament. Iniciada la guerra, s'hagué d'incorporar al front. Quina paradoxa per a un home com ell, que va ser un dels primers sabadellencs a comprendre i difondre el missatge de germanor, de respecte i d'igualtat entre els homes que l'esport, i en aquest cas l'atletisme, aportava a la civilització. Lluís Amat morí a Cubells (Noguera) el 29 de desembre de 1938, tenia 33 anys. La postguerra fou igualment dramàtica. Els sabadellencs haurien de suportar tot tipus de privacions, fam inclosa. Durant una dècada no hi hagué cap moviment atlètic.

Ricard Rof

- Amb la col·laboració d'en Pere Melero.

Coordinador Ricard Rof

Consell de redacció Ricard Rof - Francesc Carrión

Fotos cedides per l'arxiu J.A.S.

El butlletí està obert a la vostra col.laboració. Envieu-nos els vostres textos o fotografies per ser publicades.

Amb la col.laboració de:

Ajuntament
de Sabadell

